

Szerkesztőségi iroda:

Főtt: Szt. Ferenciek háza, eme let, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margittai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fülszel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlisterrel és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még előfizetésnél:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nyitlitter petisora 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi társadalmi és közérlelő szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” és „Alad-Muraközi Takarékpénztár” és „Önszolgáltatószövetkezet” s a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképző-tör.” hivatalos közlönye.

Magyar nyelv „a nem magyar ajku” népiskolákban.

I.

Ezen becses lapok Muraköz szülőföldje iránt utóbb feladatait tüzték ki maguknak, minden irányban működni, vagyis a muraközi népben szunyynyadozó tehetségeket — a fölvirágzásra — fölélesztzeni s nevelni. Ez okból készségesen fölkarolnak minden nyilvánulást, mely a közművelődés terén — jelesen a népnevelési ügyben felhangzik.

Minden, ami szép és nemes, ami az előhaladás felé fonkenntéssel igyekszik, találjon is meleg ágyat e becses lapok hasábjain, hogy az azokban kifejlődött piczi csirákban ne delezaki idegen, de szép honi növények nevelődjenek, melyek idővel a hazai erények szép, egészséges gyümölcseit, nevezetesen: a láogol honszeretetet és az aranytiszta becsületességet teremjék!

Hogyha valamely tárgyhoz minél több oldalról történnek a hozzászólások: annál inkább tisztázódnak a körül az eszmék, megvilágítatlannak annak minden részei minden oldalról. Így a magyar nyelvet illetőleg is a »nem magyar ajku« népiskolákban. De talán azt fogja mondani egynemelyik: ez már túlhaladott álláspont; ez iránt már régen tisztában vagyunk. — Kellene lennünk Sajnos azonban nem úgy van, — amint látni fogjuk.

E sorok homlokára kitett szavak, legyenek e becses lapok hasábjain — mint meleg ágyakba — vetett azon piczike kis mustármagvacskák, melyekből terebélyes fa növekedjék, hogy szép lombos árnyékában majdan minden, mégsebb magyar hazájának felvirágzásában fáradozó honfikebel kipihenhesse magát és fáradozásainak édes gyümölcseit hanyatló erejének korában élvezhesse. A jövő nemzedék kiképzése — ke-zünkbe van letéve. Amilyen utókor nevelünk, olyan részvétet, támogatást várhatunk tőle. Föl tehát a munkára! Ne féljünk nehézségektől! Igyekezzünk, szorgalmunk, de még jobb akaratunk legyöz minden akadályt. Tanítsuk fiatalágunkat a »magyar nyelvre« és ezzel a »magyar haza szeretetére!« Ha megtanítottuk szeretni édes hazánkat, megtanulja magától tisztelni és becsülni azokat, akiktől megtanulta amazt. És bizonyára az ily nemzedék nem lesz szükkeblü egykori tanítói, mesterei iránt. — Hazánk érdeke kívánja tőlünk ezt. Mit is? Hogy magyar nyelvre tanítsuk azt a fiatal nemzedéket, mely más mint magyar nyelvet vall — itten hazánkban — anyanyelvének. — És hogyan kívánja ezt?... Ez az éppen, ami hozzászólást igényel, nehogy félreértve a dolgot, meddők maradjanak minden e tárgyira vonatkozó intézkedések.

Lássuk ezeket.

Mielőtt azonban hivatkozva ez intézkedésekre felsorolnók azokat, tegyük fel e kérdést: magyar nyelvet vagy magyar nyelven kell-e a »nem magyar ajku« népiskolákban tanítani? Hogy miért tettük e kérdést, kiténik alább.

Lássuk tehát.

Az 1868. évi 38. t. cz. és az 1879. június hó 29. napján 17284. sz. a kelt rendeletből a nem magyar ajku népiskolák számára kiadott tanterv (Budapest, nyom. a m. kir. egyetemi könyvnyomd., 1870. ára 20 kr. o. é.) második lapján tartalmazó »szükséges tudnivalók« 4-ik pontjában ezeket mondja: »4) mind az iskolai hatóságok, mind a tanítók felhivatalnak, hogy az elemi népiskolákban a tanítás fösulyát lektessék: a) az anya- és a magyar nyelvbeli oktatásra s erre nézve különösen használják fel a beszéd- és értelemgyakorlatokat; az olvasókönyvekben foglalt olvasmányok és mondatok értelmi tagolását; a nyelv alakjának szabályszerinti mélyebb taglásába ne bocsátkozzanak, e részben szorítkozzanak főleg a helyesírás megtanítására szükséges nyelvtani legfőbb alakok ismertetésére. (Lásd a tantervet)... d) az 1879. évi 18. t. cz. rendelet értelmében a magyar nyelv tanítása és megtanulása minden népiskolai tanító és tanuló kötelességévé tételett; ennél fogva a nem magyar ajku népiskolai tanulókat a »tantervben előadott módon« a magyar nyelvre meg kell tanítani... 5) Az elemi tanulók, kik középtanodába, vagy polgári iskolába kívánának lépni, a magyar nyelv tudása mellett vételhetnek fel...«

Igy az érintett »szükséges tudnivalók« általánosságban.

Lássuk most továbbá a tantervben előadott módot részletezve, mely szerint a magyar nyelv tanítása parancsoltatik.

(Folyt. köv.)

S — I — pl.

Muraköz közigazdasági viszonyai néprajzi szempontból.

IRTA: GÖNCZIFERENCZ

III.

Tavaszi felé, midőn egyeseknél már a kukoricaszárból sem telik, tusával húzzák ki az etetést a legelőre bocsátásig. A tusát összetörök, forró vízzel meglágyítják s kukoricazisztet hintve rá adják a marháknak.

A szegényebb egyrésze csak a legeltetési időszakban (tavaszitól télíg) tart tehenet; télre takarmányhiány miatt eladja s tartási módot évről évre ismétli.

Az üszöket itt-ott »borjújába« szokták adni, renlesen 2 ellésre, mely után a gazda mint kész tehenet kapja vissza.

Muraközben a »kuli« marhák tenyésztetnek általában. Apró, kevés tejű, gyenge alkatu faj. Nemesebb faju marhákat csak kivételesen a vagyonosabbaknál találunk. Az itteni gazda e tekintetbeni okoskodása: a takarmánnyal szűken kell bänni, a nagy tehen pedig sokat eszik s láthatólag több hasznot a kisebb, satnyább fajtunál még sem hoz, azért előnyösebb ez utóbbit tartani

A gazdák jelentékenyebb része tehenekkel végzi összes mezei munkáit. A borjut egy éves korában már befogják. A tehetők, hol a lótenyésztés a közegeben nem általános ökröket tartanak munkára s bikákat is igába szorítják.

A marhák gondozása elhanyagolt. Ezen állítást bármelyik muraközi vásár is igazolja. A vézna, sovány, hozont szőrű s az istállóbeli ürülék száradékával borított szarvasmarhák között csak itt-ott lelünk, emberségesebb ápolásról tanuskodó példányra.

Sokkal szebb virágzásban van még a lótenyésztés, noha a visszaesés itt sem tagadható.

Tenyésztési célra a keleti rész csücskét kivéve — egész Muraközben az u. n. »muraközi lovat«, a nori vagy alpesi lovak egy kisebb fajtáját használják. E ló hasonlít a stajer, vas-és sopronmegyei (heinz) lovakhoz, csak hogy nem oly nagy s nem oly nehéz termetű. A muraközi testes és erős, teherhordás s munkára, szóval igrás-lónak kiválóan alkalmas, futásra azonban kevésbé alkalmazható. Szőre rendszeren piros-pej s sárgás, de szürke, deres söt cziira szőrű is számos található. Kifejldéséhez 3-4 év kell.

Természete jó indulatu, mit a szép bánásmód által csak elősegitenek.

Lovának a muraközi nagyon gondját viseli. Az istállót rendben, magát a lovat mindig tisztán tartja, takarmánnyal jól ellátja. Télen a szénán felül, zabbal, kukoricával eteti, közlegelőre ritkán szorítja.

A munkában lehetőleg kiméli, tüni, verni nem szokása; szép szóval, ostora legyeztetésével nógatja.

A csikókat 2-3 éves koruk után szokják befogni, midőn már a munkára elég erősek a tenyésztési cél sem szenved hátrányt.

Lovait választós 1 és 4-9 éves korukban adják el. A szebb csikókért választós idejükben 50-80 frtot, egy évesekért 100, 150 frtot, négy-kilenc évesekért — minőség szerint — 200-500 frtot kapnak.

Vevők egész Magyarországból vannak, továbbá Stájer-, Horváth- és Olaszországból is, mely helyekről a kereskedők részint vásárok alkalmával, részint a gazda lakóhelyén — helyben — veszik meg. Híres lóvásárai (Dráva-Vásárhely, Szent-Ilona, Perlak) tele vannak idegen lókereskedőkkel. Hazánkban leginkább Smogy-, Sopronmegyébe s Budapestre viszik az itteni lovakat. Legnevesebb lótenyésztő helyek: Perlak, Csehovecz, Draskovecz, Krályvevő, Goricsán, Derzsímurecz, Turcsicsca, Domaszinc s Novákovecz községek, melyekben a gazdák tehetőségük arányában 4-5, sőt 6-8 darabot is tartanak.

A hegyvidéken kevés a ló, ugyszintén Muraköz nyugoti szélső részén is.

A keleti, a Dráva és Mura folyók által képzett szögletben levő községek lakói (A Domboru, Vidovecz, Kottori stb.) kizárólag apró, futás- s fuvarozásra alkalmas lovakat tartanak.

E szerint, mint látjuk, Mraközben három lótenyésztési vidék van:

a) hol a lovak tenyésztése — mint a fentebb elősorolt községeknél — általános nagyszert eladásra száma.

b) hol csak a leggyanosabb gazdák tenyésztenek munkára, tehát inkább saját céljaikra, mint a nyugoti részekben s hegyvidéken s

c) hol könnyű magyar lovak vannak elterjedve, a már érintett helyeken.

Az első két vidéken kizárólag muraközi lovak tartanak.

A muraközi nép büszke szép lovaira és méltán. E lovak már több kiállításon nyertek díjat s egész hazánkban híresek előnyös tulajdonaiknál fogva.

Sajnos, hogy az igazi muraközi ló tenyésztése a legelőki kihalása, továbbá a nép szaporodásával párhuzamban haladó birtok-elaprózások, tehát a lótenyésztés mindinkább kisebb körre szoruló föltételei következtében, lassan lassan hanyatlani kezd.

Sértést minden jóra való gazda tart, részint saját szükségletére, részint eladásra. A fajok keverték. Tiszta faj az u. n. »bagnsko« (bakonyi) gicza, melyet hizóképesse s nagymennyiségű zsirjáért rendszeren saját szükségletükre öleik le; a sárga s fehér szőrű (számátalan árnyalatban kevert) disznókat eladás s nyereszkesedés céljából tartják, ez uton látván kukoricájukat legelőnyösebben értékesítve. Felső vidéken az erdősegekben makkoltatnak. A disznótenyésztést a sajátlagos gazdasági viszonyok hatásán kívül Muraköz fekvése s kedvező közlekedési utai is nagyban elősegítik. Az eladott disznók Ausztria közelebbi tartományai, (Stajer, Krajna, s Karinthia) Bécs s Sopron részére vásároltatnak. A szomszéd Horvátország s magyar vidékekkel élénk s kereskedés. Muraköz s határos környékének híresebb heti disznóvásárai: Csáktornya, Perlak, Nagykanizsa s Varasd (Horvátország) városokban van.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tisztelettel kérjük** t. előfizetőinket, sziveskedjenek az év első negyedének kezdetével előfizetési hátralékaikat megkaldeni. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **A déli vasút igazgatósága** a személyviteldijak leszállításának kérdésével foglalkozik s az igazgatótanács legutóbb tartott ülésén az új személytarifa alapját el is fogadta; e szerint az új tarifa sokkal olcsóbb lesz az eddiginél. Alapját a különbözeti tarifa nagyobb mértékben való kiterjesztése képezi. A mostani engedmények az új tarifa

életbeléptelése után is érvényben maradnak. Az újításra vonatkozó javaslatot, minthogy a déli vasut magyar és osztrák hálózatára ki akarják terjeszteni, úgy a magyar mint az osztrák kormány elé kell terjeszteni, s azért július előtt aligha léptetik az új olcsó tarifát életbe.

— **Agyongázolta a vonat.** Alsó-Krályvevő-ről értesítenek bennünket, hogy Kovácsévits Elek tüske-szent-györgyi fiatal tanítót e hó 27-28 közötti éjjel a személyvonat agyongázolta. A szerencsétlen tanító összeroncsolt hulláját e hó 28-án boncolták fel, temetése 29-én ment vége. Újabb értesülés szerint, öngyilkosság esete fog fern.

— **Gyilkosság.** Horvát Iván s Trankar Károly mura-siklósi lakosok e hó 27-én munka közben összeveszték s Trankar úgy ütötte fejbe kapárfával társát, hogy ez halva maradt. A tettes önkényt jelentkezett.

— **A sorozás** Csáktornyan e hó 28-án megkezdetett. Molnár Elek polgári elnök akadályoztatása következtében alispán ur Bottffy Lajos megyei első aljegyzőt s tiszteletbeli főjegyzőt nevezte ki a csáktornyai sorozóbizottsághoz polgári elnöknek.

— **A csáktornya-ukki vasut** bekanyarodó vonalának építése a csáktornyai állomáshoz, serényen folyik. Egy-két hét múlva e vonal is teljesen készen lesz. A képezde kertjéből az építésre felhasznált területért a város által kárpótlásul felajánlott terület már ki van mérve.

— **Útonállás.** E hó 24-én Svorcz Fülöp novoszeói lakos a varasdi vásárról hazafelé ment; Tótfalu és Novoszeo között esti fél 8 órakor egy ember hátulról megtámadta, a földre teperete s addig fojtogatta, míg a zsebéből 47 frttal terhelte társát (a varasdi vásáron eladott ténén ára) el nem rabolta. A tettes Toplek Imre ivánoveczy lakos volt, aki a csáktornyai kir. járásbíró-ság börtönében már fogva van.

— **MEGYEI BŐVID HÍREK.** Nagykanizsa e hó 18-én etjetett meg a tisztújítás Csertán Károly alispán ur elnöke mellett Polgármesterré Babochay György választatot meg. A többi tisztviselő is csekély változással ujjol megválasztott. — A homokkomáromi templomot e hó 15-én virradóra kirabolták. Elvitték a monstranciát, cibormumot, 2 kelyhet, 2 ezüst, keresztet sat. — Keszthelyi főterét »Andrássy-ternek« keresztelték el. — A keszthelyi járás községeiben népkönyvtárakat állitanak. — Hoffmann Mór paedagogiai írő, nagykanizsai polg. isk. tanár életrajzát és arcképét közli a »Magyar Paedagogiai Szemle« legutóbbi száma.

— **Heti szemle.** Bismark visszavonulása alkalmával a német császártól nagy érdemeinek elismeréséül, a lauenburgi hercegséget kapta ajándékul. A kis hercegség 1183 négyzetkilométer területen az Elba folyó éjszaki partján fekszik. Fővárosa Ratzenburg. Bismarkot ezután a »fenség« megszólítás illeti meg, amire a »herzogi« cím adja meg a jogot. Bismark herceg eddig a »Fürst« címet viselte. — A képviselőház e hó 22-ike óta ápril 15-ig huszvéti szünetet tart. — A híres félmilliósi ternő- (Farkas Menyhért-féle) bünpert e hó 18-ika óta folyton tárgyalják. Farkas hét ízben 126 ezer frtot, 1889. évi július hó 6. pedig 480000 frtot nyert. — A napokban halt el Eledsen özv. Mondracz Anna cigányasszony százhusz éves korában. — E hó 21-én Belováron kivégezték Lukinovic póstarablót. — Egy dűsgazdag amerikai nő a török szultánnak két millió dollárt ajánlott fel, ha átter a keresztény vallásra.

— **Közhasznú.** Hogy mily hatástalan volt eddig az orvosi gyógykezelés vesebajoknál, azt gyakran megíták és a legnagyobb autoritások elismerték, mint lényt. E betegségekben évenként ezer meg ezer ember hal meg és pedig azért, mert gyógyítására még eddig különleges gyógyszert nem találtak.

Nagyon érdekes lesz tehát a közönség figyelmét a Warner-féle Safe Curé orvosságra felhívni a mely a vesékre valóóság gyógyhatással bír, és e veszélyes pusztító betegséget sikerrel gyógyítja.

Piffenberger Flórián ur Szombathelyről a következőket írja: Halás kötelezőségemnek tartom esetleges szenvedő embertársaimat, kik mint én vese és májban szenvednek, a Warner-féle Safe Curé-re figyelmeztetni, mivelhogy engem ezen orvosság mentett meg lájdalmaimtól. (29)

Teljes egy évig szenvedtem e betegségben s ehez még vízi betegség is járult. Minden orvosi gyógykezelés sikertelen volt mindaddig mint kompetens helyről a Warner-féle Safe Curé-t nem ajánlották.

Minden ilyesféle bajban szenvedőnek tanácsolhatom: »Ne habozzanak eme kiváló egyetemes szert használni.«

Továbbá Csasznek János hajóskapitány Ujpestről ezt írja: »A Warner-féle Safe Curé-t vesebaj ellen a legjobb eredménnyel használtam s minden szenvedőnek ajánlom.«

Egy palack ára 2 frt. Kapható az ismeretb. gyógyszerárakban. Főraktár: Szalvator gyógyszerár Posonyban és Török J. gyógyszerárakban Budapesten.

IRODALOM.

— **A »Kis Művész«** ifjusági zenelap mutatványszámát küldötték be, melyet ajánlunk t. olvasóink figyelmébe. Az előfizetési felhívásból következőket közöljük. »Nem hiszelgék magamnak, ha azt mondom, hogy fontos szolgálatot teszek folyóiratommal zeneirodalomunknak, midőn egy oly lapot nyujtok a gyermekvilágnak, a mely kellemes szórakoztatást nyujt a zongora-iskolákban felhalmozott száraz gyakorlatok mellé; fejleszteni egyuttal a magyar dalok iránti szeretetet, s fokozatosan készíti elő a magyar dalok játszásához megkívántató technikai képességet, ugyannyira, hogy a minden cikornyától ment dalokat, a gyengébb játékosok is, minden nehézség nélkül játszhatják. De nemcsak a zenei rész, hanem a szöveg megválasztásában is arra törekedtem és fogok továbbra is törekedni, hogy az ifjuság kedélyállapotának, szívének, lelkének nemesítését tűzzem ki feladatomul. — A »Kis Művész« minden hónap elején jelenik meg 8 dal-tartalommal. A derek vállalatot Hoós János, dévai áll. tan. kép. zenetanár szerkeszti. Előfizetheti Déván a szerzőnél: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Egy füzet 50 kr.

— **Az »En Ujságom«** című Benedek Elek és Pósa Lajos által szerkesztett kitűnő gyermeklap 13-ik száma változatos tartalommal jelent meg. E számban kilencez csi nos kép van. Az »En Ujságom« kedvence lett a gyermekeknek s rövid negyed évi fennállása óta ugy elterjedt, hogy már 5000 kis előfizetőnek jár a derek kis ujság. Előf. ára negyed évre 1 frt. Megrendelhető Singer és Wolfner könyvkereskedő-kiadónál (Bpest, Andrássy-ut 10. szám.) Ajánljuk a szülők figyelmébe e kitűnő gyermeklapot!

— **Mikszáth Kálmán** munkáiból újabb két füzet, a 18. és 19-ik! Asztalunkon sok nyomtatott betű gyűlik össze, rovatunkban sok újabb irodalmi mozzanatról kell elszármolnunk, — de a nagy tömegben alig akad egy is, mellyel oly szivesen foglalkoznánk, mint a mikor e füzetek beérkezését kell nyugtatnunk Révai testvérek kiadóhivatala

(Budapest, IV., Váci-utca I.) a legpedánssabb pontossággal válna be ígértet és oly szabályszerű időközökben jelenteti meg a folytatólagos fizeteket, hogy a tervébe vett határidő eléréstére a Mikszáth könyvtár is teljes lesz és hogy e könyvtár sok 100 kötetre menő egyéb könyvvel felér, az bizonyításra nem is szorul. A most előtűnik fekvő két fizetést kiemeljük a kedves „Frisvold” mellyel jobbat, eredetibbet, vonzóbbat, elragadóbbat keveset ismerünk. A francia irodalom újabb termékei közt semmiesetre sincs méltó párja, pedig ott egy „Cattulle Mendés” ir e fajtabeli dolgokat, egyéb külföldi terméket pedig Mikszáttal egy napon említeni sem lehet. A 19 fizetettel már 4-ik kötet jár a vége felé és alig néhány forintért egész halmaz könyv birtokába jutottak az előfizetők, kiknek számát gyarapodva megtízszeresedve szeretnők látni, mert Mikszáth munkái s ezek kiadónak buzgalma ezt egyaránt megérdemelné.

— Budapesti Hirnap. (Szerkesztők és lap tulajdonosok: Csukássy József és Rákosi Jenő.) A Budapesti Hirnap új évvel pályafutása tizedik évébe lépett. Az elmúlt évvel óriási haladás korszakát alkotják a magyar zurnalisztika történetében és a Budapesti Hirnap talán elfogultság nélkül mondhatja magáról, hogy övé az első e korszak ugrándításában, mely a magyar sajtót a legmodernebb és legkifinomultabb európai sajtó magaslataira emelte. A Budapesti Hirnap-ot ebbeli törekvéseiben hétről hétre, hónapról hónapra, évről évre, szakadatlanul nagy arányokban növekedve, támogatta Magyarország intelligenciája: a világ legelőkelőbb, legmáltánysabb és ragaszkodásában legelhívóbb községe. A decaennium küszöbén elmondhatjuk, hogy a Budapesti Hirnap a művelt magyar újságírók közönség mandatariuma. E megbízás óriási erkölcsi súlyával szűnik részt a vélemények harcában és a közdolgok intézésében. Hogy milyen sikerrel, arról az elmúlt és a jelen viszonyok legékebben tanuszkodhatnak. A védelmi vita alatt, az alkotmány és nemzetellenes kísérletekkel vívott elszánt küzdelemben, valamint a ferde pártviszonyokból eredő fonák helyzetek kritikájában, melyek okai és forrása a jelenlegi válság, a Budapesti Hirnap minden egyes száma a nemzeti jogok és aspirációk diadalmos hőseként szállott sikra. A közönség érezte, hogy lapunkban a legszínterben legbátrabban s legelőszótabban nyilatkozott meg a közérzlet szava. És a mikor a közönség napról napra lavinaként növekedő tömegével segítségünkre és támogatásunkra jött: a Budapesti Hirnap döntő erővel működött közre a vitás kérdések megrostolásában, a politikai fordulat és az új események előkészítésében. A pártoktól független, csakis a közérdek által vezérelt és saját becsületeselegyőződésüktől diktált működésünk akkor érte el legszebb jutalmát, a mikor minden igaz magyar ember a Budapesti Hirnapban kereste és találta a nemzeti ügyek legfáradhatatlanabb, legzivatósabb és legvehemensbb védelmét. Legbuzgóbb iparkodásunk, hogy a Budapesti Hirnap a jövőben is az maradjon, a mi volt, a minek indult, a mely irányban hatalomra növekedett, a mihen az elsőseget nem engedheti át soha senkinek: a legmagyarabb újság, tartalomban, jelében, szövegben egyformán. A legmagyarabb újság és mint ilyen a nemzeti érület legelhívó tolmácsa, ébresztője, igaztatója és ha kell lángbaborítója. A legisztaht tudósítással hirdetője és valljuk, hogy olyan időkben, a mikor a nemzeti eszme fajtartó és államalkotó erővel érvényesíti magát mindenütt, hogy ugyanakkor nemcsak jog, hanem kötelesség nekünk magyaroknak a sovínizmus lelkesedésével, sőt titelmentiségével szolgálni a nemzeti irányt mindenben és mindenkor. Ez a mi programunk. E programunkkal nekünk adott igazat a magyar közönség, mely semmitől sem irózik inkább, mint a szintelen és lelketlen kozmopolitástól, a namisságokra és az elmék megvesztéséhez alkalmas czifra jelszavaktól; nekünk adott igazat, midőn lapunkat szinte hihetetlen mértékben felkarolta és egyre jobban terjesztte. E programmal folytatjuk a jövőben is mindennapi munkánkat a közügyek szolgálatában. Folytatjuk arósen fegyverkezve a nagy tusákra, a melyek a közeljövőben a nyilvános élet minden munkására várnak. A nemzeti munkából részt kérünk és részt fogunk benne venni legjobb tehetségünk szerint, pártolva és támogatva minden ami szűksémmindent, a mi csejtalan, felszeg és becsutelen. Eb-

beli szándékunkban nem fog bennünk korlátozni semmiféle személyi tekintet, párt- és hatalmi érdek és nincs az a politikai fordulat, melynek kedvéért pártatlanságunkat és elfogultatlanságunkat csak egy pillanatra is feladnók. A szigorú objektivitás újat fogjuk követni a zurnalisztika minden egyéb ágában. Az irodalom és művészet kérdéseiben mint eddig, úgy ezentul is szigoruan mellőzni fogjuk a pajtásokodást és kikk-szellemet. A mi megfelel a szép és nemes izlésnek; az mindig elfogultatlan méltatásra fog találni lapunkban. Mi magunk is azzal vélnék legjobbj szövegálatot tenni az irodalomnak, hogy egy sor se jelenjék meg lapunkban, a mely az irodalmi mértéket meg nem üti. Közleményeink irodalmi színvonalának előkelősége kezdettől fogva legfőbb gondunkat képezte. El is érték vele azt, hogy a „Budapesti Hirnap” a legkifogástalanabb magyarszággal ír újság és mindenekelőtt vezércikkei és tárczái irodalmi érték dolgában verseny nélkül állanak. Tudósítások és hírek dolgában a legzadagabb és legmegbízhatóbb forrásokkal rendelkezünk. E nemü közleményeink megválogatásánál mindig szem előtt tartjuk, hogy a legműveltebb és legkényesebb izlésű közönséget szolgáljuk. A valóságot, igazságot és idomosságot sohasem áldozzuk fel a szenzációzásnak. Az erkölcsi tisztaság a jó és nemes érzés tisztelben tartásával a „Budapesti Hirnap” hű, szolgálatkész és lelkiismeretes háziapátja óhált lenni minden magyar ur háznak. — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr., egy óra 1 ft 20 kr. Az előfizetések vídekről legelőszótabban postautalvánnyal eszközölhetők következéim alatt: A „Budapesti Hirnap” kiadóhivatalának, VI. ker. Kalap-utca 16. sz. Az egész fűrdő-évdal alatt előfizetőink kívánására a lapot bárhová utának küldjük, még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet. A Budapesti Hirnap jelenleg rendkívül érdekes két kötetes angol regényt közöl: „DOKTOR KUPIDÓ” írta: „Broughton Rhoda. E regénynek április hó 1-éig a lapban megjelent részét (26 folytatást) az új előfizetők külön lenyomatban ingyen megkapják.

KÖZGAZDASÁG.

Az első magyar tűzfeeskendő-gyár.

A hagyomány!

Mikor azon indokok lesznek szakavatottan mérlegetve, amelyek az ember teitinek rugóiként működnek, a lélekbuvarok a legerősebb indokok egyikének a nemes hagyományhoz való törhetetlen ragaszkodást nevezik meg. Való! a nemes hagyomány iránt érzelt hű ragaszkodás eredményezi nemcsak a véres háborubban, nyilvánuló katonai erények legfőbbjét, hanem a békés munka ólen viruló polgári erények számosját is. A katoná megly nagy veszéllyel is daczol, mert zászlójának hűségét esküdött: már pedig a zászló védelme hagyományként követelt derék hiveitől: a vérünket, életünket! A szorgalmas polgár hagyománytül köti gyermekei lelkeré, hogy — ha atyjuk mesterséget, foglalkozását üzik — a „cég” jó hírnevére szemök fényénél is jobban vigyázzanak.

A nemes hagyomány azonban a legkiválóbb szerepet az uralkodó hazaknál tölti be; mert azok tagjainál a nemes hagyomány tetteik legfőbb-jénél mint az erkölcsi rugó működik közre.

Láthatjuk ezt a felejtethetlen József nádor közti-zletelnek örvendő családjánál is; mert aminő honzereteté táplált a nemzetelzés srig hű atya, époly lángoló hazazeretet bizonyít be minden alkalomkor fia; még pedig nemcsak azért, mivel magyarnak születte s magyarnak neveltetett, magyarnak érzi s vallja magát, hanem azért is: mert hagyományul öröklőte dicső atyjától a hon-szerelmet. Ez az oka, hogy az országban igen számos derék hazafi nagy figyelemmel kíséri József királyi magyar herceg s osztrák cs. és kir. főhezeceg minden tettét, amely a köztügy javára szolgál. Ezen működés egyik legfontosabb s legaldásosabb részét azon fáradsáthatalan, nemes buzgalom képezi, amelyet József királyi magyar herceg a tűzoltóság megalapítása, terjesztése, javítása, népszerűsítése nagy érdekében kifejt.

Mióta az országzerte rokonszenves heilgyér, Teleki Géza gróf, erélyesen látott a leghazafiasabb munkák egyikeként: általánosítani, fejleszteni a tűzoltó-intézményt azóta József királyi magyar herceg vonatkozott ügybuzgalma fokozott mérvben gyarapodott jelentőségében.

Akik kellő figyelemmel kísérik az uralkodó ház ezen kitűnő teigának közhasznu működését, most is nagy örömmel tapasztalták, hogy ó meg a laekeni belga királyi kastély kigyaladását és porig-egését is, amely nővérenek, Henrika belga királyi-ének, rendkívüli számos mágyüjteményét is elharmasztotta, a honi tűzoltó-egyletek okulására törekszik fordítani.

Teláht igen számos jeles honfi, élükön József királyi magyar herceggel, szóval a tettel, jó példával és biztatással buzdít nálunk a tűzoltó intézmény általánosítására, fejlesztésére, amelynek mostanig szerlőlti hátrányára szolgált, hogy hiányzott oly nagyszabású, a kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett tűzfeeskendőgyár, mely az ország szűkségletét, különösen minőség és megbízhatóság tekintetében, képes kielégíteni. Innét van, hogy közönségeink nagyrésze nemzetgazdaságnak kiszámíthatlan kárára, mindedig külföldről hozotta gépeit; mivel azon néhány község, amely a hazai gyártmány minőségében eszalódott, annyira megingált a hazai gyártmány iránti bizalmat, hogy inkább vásároltak külföldön drágábban, mint itthon. Ezen bizalmatlanság leküzdése fogja főfeladatát és főnehézségét képezni az új gyárnak.

Hát bizony még csak néhány évtized előtt is nálunk hiába keresett volna valaki olyan korszerű tűzfeeskendőt, amelyet itthon készítenek; hanem a magyar ember kénytelen volt verezteken gyűjtött garasait Prágába, Bécsbe, Grácba, Brünnebe küldeni, ha szűksége volt olyan tűzfeeskendőre, amely csak némileg is megfelelt a korszerű követelményeknek. Csak szerfelett lassan rendezkedett be nálunk néhány jelentékenybb műhely (távolról sem versenyképes gyár) a tűzfeeskendő-készítésre. Mikor is azon furcsa működés mellett látunk, hogy például harangöntő műhelyekben mint nagyon is alárendelt s vajmi kezdetlegesen üzött melléktoglalkozás tengődött a tűzfeeskendő-készítés. Gyártásról, mely a műhelyben történő készítés fölött vajmi számos eleményei bír, persze! hallani sem lehetett. Nem vállalkozott arra sem töke, sem szakértő!

(Folyt. köv.)

Szerk. üzenetek.

— **Bécs.** S. Nagyon szép, hogy ez actualissá vált tárgyban felszóllalt. Addig is, míg legülünk meg, fogadjuk üdvözlötünket! — **Budapest.** B. Dedek, a vend életből velt csinos rajzot megkaptuk. Mily helyt lehet napvilágot lát. — **Peresztő.** K. A vers megjött. Sorsa felől még nem határozhatunk. — **Kratjevecz.** B. Köszönöm a gyors értesítésért. Kérnénk részleteket.

Indul	Napszaka	Óra	Perce	Idő	Gyára- posta- és vegyesv.
Pragerhof felé	Röggel	6 26	Prágai	postav.	
"	Délután	4 13	"	"	
"	Ejje	1 14	"	gyorav.	
Kanizsa felé	Röggel	5	Bpesti	"	
"	Délben	11 55	"	postav	
"	Ejje	10 26	"	"	
Zágráhbba	Röggel	7 10	"	vegyesv.	
"	Délután	4 36	"	"	
Varazsd	Este	10 31	"	"	
Erkeztik					
Pragerhof felől	Röggel	4 49	Prágai	gyorav.	
"	Délben	11 27	"	postav.	
"	Ejje	9 58	"	"	
Kanizsa felől	Röggel	6 36	Bpesti	"	
"	Délután	4 17	"	"	
"	Ejje	1 29	"	gyorav.	
"	Röggel	4 47	"	vegyesv.	
Varazsd	Déléltől	11 27	"	"	
Zágrárból	Este	9 12	"	"	

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

Urednička pisarna:
 Glavni urednik, bratstva hiša, 18vo na kondignaciji. -- 8 urednikom koji je svaki dan govori od 11 i 12 vurom. Sve poljike štude se sadrija u notah, naj više se sadrija u ime Margitai Jozefa urednika u Oskovec.

Industrija:
 Knjižara Fleshel Filipova kam se predplata i obnane polijaju.

MEDJIMURJE

Predplata cena je:
 Na celo leto . . . . . 4 frt
 Na pol leta . . . . . 2 frt
 Na četiri leta . . . . . 7 frt

—
 Pojedini broji koštaju 10 kr.

—
 Obnane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjedan jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Študentski glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, „Doljno-Medjimurske sparkasse“ i „Podpomagajućega društva „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Na jezero letni spomen.

Vučena gospoda doduše mnogo znaju, ali zato i nje gda god na čedilu ostavi njihova znanost. Naši vučenjaci napriliku neću mogli ni do dones još izpeći, gda bude pala jezero letnica utemeljenja države? Ikoliko jih ima, svaki drugo postavlja, svaki pobijajući bez oglušno naravski. da samo on pravo ima, te da ostali parokalni kollege samo vu zrak govore.

Vlada i narod čekali su jedno vreme s pokornom strpljivostju; kam bude najpotlje izvrilo ono nagomilano piskarenje? i gda su zatim uvidili, da bude zemlja i narod prvlje dočekal konec drugih jezero let, nego prepiranju i pobiranju vučenjaku komu svršetke, ostavili su lipo vrlo postuvan strukovnu gospodu vučenjake pri drvenom kipu, te su izrekli, da neje to poglavito, da li je prije ili potlje pripvit zabljanula Arpadova sablja med trimi gonami i četiri rekami? nego to, da je predobitno bliskala ovde, utemeljivši novu domovinu magjarskomu plemenu, te državu, koja se nepokolebivom pokazala srčel jezero letnih težkih i zalostnih nepogodah. pak ako i Bog tak oč, kak mi, niti vu sledu drugih jezero letah neće izniknuti.

Prevalivši jednom ovu bockavost, sledom se opet druga podigla, te ako se do vezda vrhu toga obće mišljenje na više taborah razhajalo. gda? vezda je to na jezero dela razdrobilo jedno još vekska zamasaža pitanje, najme to, s čim i kak bi bilo moguće i potrebao, veličajni čin državnog utemeljenja pri jezero letnom okretaju najdostojneše ovekovečiti?

Kakti gobe posle deždja, tak su se radjale i rasle mnoge osnove, te ne sam bormeš daleko posegel za latkom, ako izravno izrečem, da je med ovimi naglo rastućimi gobami, dvaput toliko bedastih bilo kak dobrih i hasnovitih.

Coritovskomu vuzlu, kak vu novoj povesti vu svakdešnjeg života tolikoput, opet je Tisza Kalman postal Šandor Veliki. Njegov oster razum i poslana domoljubnost igrajuće je razdvojila do nerazpletivosti složen žiljav vuzel.

Mudri vodja slobodoumne stranke ovak izreče: Magjarskomu narodu i od stečeno-ga junačtva vekska slavu podaje njegov utav. Jezero letnomu obstanku i ulogi dižave ovo je temelji osnovni stup. Pravo se moremo dičiti, da je Magjar politički slobodan bil i onda vre, gda su drugi moguće i naobraženiji orsagi Europe vu robstvu još stenjali, te da je ovu slobodu nad sve čenil, i nad obstanek svoj. Jezero letni obstanek državni vu Europi, potrebno joj anda s takvim spomenom ovekovečiti, da i obstanek stvaraju: a zamisel izraza steče, diku prošlosti te pobudjenje i oduševljenje za budućnost! Kratko i odprto:

naj nezida narod za zvanjsko označenje ustavnoj upravi primerene veličine dostojnu novu orsačku hižu, stakvom sjajnostjum i zanositostjum, koja neka bi s rukom zahvaljivo oglašivala širokomu svetu i potla njemu vremenu: kaj drži živući naraščaj za najvrjedniju ostavštinu prošastih vremena? te kaj želi udelotvoriti poput spodobnoga nakita za Magjare drugo jezerne dobe?

Na čast služi zakonodavnomu čelu i obinstvu, da su s natečajnim oduševljenjem pozdravili i prigrlili predlog, te je ono jednoglasno glasovalo, ovo pak s domoljubnom požrtvovnostjum prinasa i plaća milione, s kojih bude prvi milenij i duševno do bezprimerne uspomene do segnul.

Novoj oosačkoj hiži ne samo vu domovini, nego i na veleprostranoj zemljskoj krugli, teško, da se najde para.

Dužina sgrade iznaša 268 metrah, širina joj 118 metrah, obseg joj sdvori 18.000, a parkom 95.000 četverasti metrah, li ne menje, nego dvadeset i dvē mekote, bude zavzimala sa k tomu pripadajućim okružajem ta čudovišču sveta prikazujuća se sjajna palača. Da bude i nakćenje vu suglasju s duhovitom zaseljom, suvišno je spominati.

Do naroda bude stalo, da se ova zamisel, tak obistinil, kak je to Tisza Kalman vu svom valeduhu začel. S drugimi rečmi, da se politička mudrost a materijalna sparljivost, (vu čem je Tisza Kalman sam vu istinu zebraha pelda) na račun magjarskoga pokolenja i naroda, s veličanstvenom i beskavom parlamentarnom pala om sjedinjujući državni obstanek stvoril na magjarskom zemlji ču.

ZABAVA.

Mojega kuma deset forinti.

(Pripovest).

To mi je bil vu mojim življenju najveksi greh, sam veruval, da moj kum ima deset forinti. Svigdar sam bil pazljiv, i za čuvajućega človeka sam se poznal, ipak neraznem, kak sam ja to veruval.

Dakak, da sam vre veruval, on si je na oči potegnul skrļjaka, obevde ruke si je vu žep del i gizdavo je rekel: „No kumek, denes budemo pili!“ Kakti miren pazljiv purgar sam ga hotel tišti. Ali, kumek kam mislite? Kaj bude rekel srčel, da dva takovi pošteni ljudi pijančuvat idu?

Svet! Što je on svet, kaj je to svet? naj vidim, gde je svet, da su tu vu mojim žepu deset forinti.

To je istina, to nemoči tajiti. Ali moj dragi kumek, znate, ženska!

Ali znate, da čudnovite miseli imaju ženske, kada se mužki kešno zabavljaju.

No ali, poštuveni gospon kum, od kakeve ženske mi govorite, kada velim, da ovde vu mojim žepu su deset forinti.

I to je istina, i polek toga jesmo odišli vu jednu bližnju oštariju, gde je moj kum jeden za drugim dal donesti butelije i pil je premožao. Kaj budem tajil, i ja sam šnjim držal, ali jako slabo; vu jednim hipu sam i toliko batrivost imal, da sam mu rekel, da more biti, bi već dobro bilo dimo iti. Kum me je nekač srdito pogledal. Ali da velim, da ovde imam, vu nutrašnjim žepu v kaputu. . . .

Moral sem pripoznat, da ima prav, polek sve moje pravičnosti. Na zdanje, kak sam vre videl, da moj kum dosta ima, sam opet rekel:

„No kumek, van s onimi deset forinti i onda da se poberemo. Neizmerno čudnim licem me je pogledal.

Kakve deset forinti? — pita mene moj kum

S menom se je obrnul svet, členo vino vu vuskih buteljajah je čisto črno postalo pred menom. Anda one deset forinti, moj dragi kum, sam mu počel raztolnačiti, koje imate v nutrašnjim žepu.

Koga? veli začudjeno moj kum, anda ti misliš, da bi se ja takovim človekom spomnal, kak si ti, ako bi imel vu žepu deset forinti.

Kaj sam drugo mogel napraviti, kak sam moral krečmaru, koj je veliku larmu napravil zbog plače, moju malu lepu zlatnu vuru dati; onda pik sam moral još dimo vleči, mojega kuma, ako sam ne hotel, da tam pri stolu zaspi. Ali na putu mi dušio spoznanje nije mir dalo. Kaj bude rekla žena, ako bude spazila, da nemam vuru. Morebiti sam vuraru dal? Nemoguće, jer uprav večer pri večerji me je pitala, koliko vur je? Jako pazljivo sam otišel spat. Moja žena je vre spala, kad sam ja dimo dečel. Prez ruženja sam se slekel i pred prazen čavel, gde sam si drugda znal navadno vuru obesiti, sam iz knjig visokoga turna napravil. Moj plan bil je, da v jutro se zaran stanem i predi kak vu kancelariju otidem, budem prosil na posudu deset forinti, s kem si vuru izkupim.

Nemirnu noč sam imal. Vure su tak po malem tekle, kak da bi sve moje kume dimo moral nositi. Ne! nije dobro čutenje čno, poštuveni čitatelji, kada človek svoju vuru prez ženskinoga znanja vu zalag dal je. Več je proti zoru bilo, da sam zaspal. Gda sam se zbudil, već je sunce kroz oblok ljepo outer svetlilo. Pogledaul gum na moje kni-ge . . . ah nikaj se šnjimi nije pripetilo. Žena moja već nije bila vu postelji.

Vu ovom hipu nekakvo klepanje se žulo, iz druge hiže. K ovomu ruženju se moje žene zapovedni glas čul: Na desno obrni ključa, Ninika . . . tak, tak . . . velikoga cajgera malo napre . . . Za petramboži! ovi vu velikoj hiži stensku vuru ravnaju. Taki dođu pitat mene koliko var je. Nemoguće je to meni ovdí dočekati. Zuroo sam si na se nametal moju opravu i kunšno sam hotel van oditi iz hiže. Gđa sam vrata oprl, pred menom je stala moja žena.

Kam ideš Geza? pitala je moja žena i pred me se postavila, da mi priveže rubea na vratu.

Da kam? kam bi mogel drugam iti moja draga, kak vu kancelariju?

Drugi odgovor mi je hitro ne vu pamet došel.

Vu kancelariju? Im ta još ob deveti vuri moraš iti. Dakak, da ob deveti vuri, pak tko dvoji vu tim? — velim malo ostro. — Im je još rano.

Nije rano, nije . . . . Andá koliko var je? Istina, vuru uprav vezda ravnám.

Oh ja osel! još ju ja opominam na vuru. Čutil sam, da je ovdí zadnja minuta, ali zato sam se ne mogel očititi ove mešarije. I žena je mogla to spaziti, jer mi je jako na trdo zavezala rubea na vrat.

Da koliko var je? im je to znáo . . . tojest nemoći znati.

Žena je sumljivo gledala na me. Za istinu vu desperalnom stališu sam bil, nije čuda, ako mi je za zlo zela. Brzo je prijala za lanec žepne vure i potagne van iz žepa i nije bilo na lancu nikaj. Videl sam, kak je okolo mene kmica postala i trdo sam stal na svoji mesti. Vezda sam samo to bil zelen znati, kaj delaju ženske vu takovim hipu. No, to s mi taki zeznal, jer žena mi se počela jako plakati.

Onda se je gori zdignula i bistro na me gledala. Ah, more biti verješ, da neznam gde je vura? Tvoji zmešnost je pokazala. Sam odmah znala, zakaj si v noći zaostal, da me vkaníš.

Oh, ja nesrešna!

Spotanje je čisto prav učinila, ali za ten je još na višešim tonušu počela kričati:

Človek, ti si vuru svojoj ljubi šenkál. Kursžno gori sam zdignul glavu. O omu sam dal, komu sam hotel!

Geza ti nesrećen! zavikne plačuć moja žena, i gizdavo sam za sobom vrata zaprel. Brzo sam ol nekuda zmogel deset forinti i poldán sam gizlavo išel dimo s vurom. Kak je vugodno čutenje ono, postuvani čitatelji, kada človek polek takove okolnosti zna, da opet vu žepu ima vuru. Doma su me s iha prijeli. Po hiži je bilo razmetano nekoliko skatulah i opravne, zvun toga moj cilindar bil je takov, kak da bi ga tko bil vu stenu hitil. Sobarica je došla plačuć vu hižu i dala mi je na znanje, da je moja gospa otišla i nikada nazaj nedođe. To imate! žena mi je vula i to uprav pred obedom. Gde budem vezda obeđoval? I to je škan-dal! Kaj budu tomu rekli rodbina, svet . . . zutra bude vre celi varaš od toga govoril. Ah, kak je to nevugodno i k tomu još pred obedom. I to je sve zato, da sam veruvál, da moj kum ima deset forinti. Van sam stiral plačuć sobaricu i išel sam prama hiži mojega testa, jer za sigurnu je moja žena ta odišla. Čutil sam, da sam grešnik i hotel sem pokoru učiniti.

Pri jedni vulici na vulgi me je vlovil s velikom krikom Korogi Nacek fiskaljuš. Brate, gratuliram ti. Dobro, dobro je. Uvek sam rekél, da vi dva nebudete skupa složni. Ali nikaj za to, ovde sam ja glasoviti fiskaljuš Korogi Nacek. Ti budeš samo štemplina platil drugo ti iz prijatelstva napravim.

Koga? Anda tužbu dam nater, da se razpitate. Znal sam ja dragi prijatel, da si vi dva nikada nebudete složni. Gđa ste pred oltar stali sam rekél, da budem ja vaš pop. Istina? Hvala lepo. Videl sam, da je sobarica svigdi razglasila. Sam se iztrguul iz fiskaljušovih ruk i dalje sam otišl. Korogi Nacek pak je za menom kričal: Brate dragi, anda naj me pozabiti, Ruzmim ja ovo. Sirom spravim ja i siamske dvojke, samo naj je štemplin plaćeni.

Pian mi je bil, da budem se spametno s mojin testom spominál, koj je penzonirani tolnačnik. Ali gospoda moja, se moći spametno spominati s onim, koj je penzonirani tolnačnik? Gđa sam vu njegovu hižu stupil, već me je šerditostjom čekal moj dober test. Pred mene se postavil i prije kak bi bil jednu reč rekél, je ovak na me zakričal.

Kaj vi delate s ovim siromašnom ženom, kaj?

Ja? Nikaj ja šnom ne delam .

Nikaj? I još imate obraz k tomu, da to morete reći, kaj? Pojesti svega donosa ujenoga i onda šnom tak baratovati, kaj?

Počela mi se krv vreti. Miren i tih človek sam, ali ipak sam čutil, da nebuđe dobro. „Je vraga vašoga donosa, kćer i sve skupa!“ Na ove reči mi je test na nogu stal i tak je počel kričati: Kaj ste vi, što ste vi, kak ufate tak govoriti, kaj?

Tak govorim, kak jednim financom treba. To ga je na sevuć trefilo. Na to je neizmjerne glase kričati počel. Ja pak sam šakom stola tukel vu šerditostu.

Kraj je celomu ipak to bilo, da su mene vun hitili. I to je sve moja žena vidla, jer sam nju spazil, kak je iz d uge hiže skroz oblošna vrata gledala. Jako sam bil žalosten. Ne znerno srdito sam dimo otišel i hotel sam na jedenput štempline poslati Korogi Naciju fiskaljušu, da naj daje tužbu nater, da se razpitam. I kak sam ober ovoga si premislaval i kak sam se vu svoji hiži šetal, pomalem mi je počel čemer oditi. Na jedenput vidim pred menom svoju ženu vu lepoj opravi. Prime mene za vrat i plačuć se na mene nagne.

Odprosti mi, odprosti mi, znam sve.

Sve . . . koga vraga . . .

Uprav vezda sam se s kumom spominála i sve mi je povedal. Da je tebi plaćal véera za deset forinti vina.

Meni! Je tebi, kaj je istinu rekuć ne lepo, da si se tak opil, da te je moral kum iz dobrote dimo pelati.

Da on mene?

Je, tebe i da si se jako prehitaval, da ti se vura ne potere iz dobre vole ti je kum iz žepa zel a pri lesi ti je pozabil nazaj dati. Samo denes jutro ti je dal nazaj Vezla znam, zakaj si bil tak zmešni vu jutro, jer ti je siromašna glava ne znála, gde ti je vura. Ne brdeš srdit kaj ne, da sam te krivila?

Moral sam njoj istinu dati, ako sam ne hotel, da zezna gdo je platil deset forinti i da se snova ne počne dogodjaj Korogi Nacijom i s testom.

Oh kume! ako budem još jedenput veruvál, da imaš deset forinti, budem vreden, da po golim hrbtu me budu dva slovakí Striglom č.hali.

Prevodil: Vugrincšics F.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštuvene naše predplatnike, naj nam na početku drugoga ferialja predplatne zaostatke po pošti pošleju i predplate za novi ferial ponoviju. Cena naših novin je: za jeden ferial 1 frt, zapol leta 2 frt.

Vešenje.

Nezdavnja obešen je zločinec Jedvaj vu Varazdinu i već za njim dohadja drugi. Vu Beluvaru najme obešen je tolvaj Lukinović zvani, koj je zbog porobljenja pošte na ovu šramotnu smrt odsudjen. 22-ga marcijuša obavil je s njim Kozarek strašni posel pod galgami. Vele, da je Lukinović čisto mirno pod galge stupa! i nije mu se poznalo, da bi ga smrtna osuda baš jako uznemirila bila.

Izložba.

Kada svet izlaže svakojačke stvari, more takaj izložiti — misle francuzi — ono, kaj vustam i želudcu godiš! Zato budu držali vu varošu Bordon meseca aprila i majuša izložbu kuhinskih jestivnih stvari kak takaj k tomu potrebnih sokačov. Buduć su svi sokači ovoga šveta na tu izložbu pozvani, stoga mislimo, da bude i iz naše domovine nekoj se našel, koj bude tam šprikaša skuhal.

Potres.

Dugo nismo čuli glasa od potresa. Vezda nam dohadja glas iz Bonna, da je tam v polovici marcijuša bil jaki potres. Ne samo varoš Bonn, nego i cela okolica počutila je ovaj potres. Isto dobnó s ovim javljaju iz Madrida, da je i vu Malagi jaki potres bil, koj med ostalim niti vu Bannu niti vu Malagi nije znamenitoga kvata napravil.

Bismark.

Nemački državni kancelar, kak to službene novine prijavljaju, ipak se je na visokoj svojoj službi zahvalil. Iste novine vele, da je njegovu resignaciju i cesar Vilhelm gori vzel i Bismarka rešil svake državne službe i obvezanosti. Bismark usled toga odrekel se je svakoga političkoga delovanja ter kani stare svoje daeve vu miru doživeti. Ono pak, kaj vele, da se je med njim i cesarom nesporazumljenje porodila, nije istina.

Prefrigani polodelavec.

Nezdavna dojde vu biharsku varmeđjinsku šparkassu jeden polodelavec sa meñicom (Veksel) od 1500 forinti ter začie od kasira peneze. Još je predal občinsku svedo bu podpisanu od birova i notariuša, vu kojoj se svedoči, da na meñici podpisanu dužnik ima neobter eni veliki imetek. Kasiru čudno se je činilo ovo svedočanstvo i on reče polodelacu, da po poldán dojde. Polodelac dojde i najde vu šparkassi policiju, koja ga odpelala k sudu. Tu je išašo, da je imenica i občinska svedošba kriva a da je polodelavec šparkassu hotel za 1500 forinti vkaniti.

Zločin.

24-ga o m. je Švorc Filip novoselski gospodar iz varazinskoga sejma dimo išel; med Totovcom i Novoselom vvečer ob pol 8 vur ga je jeden človek prijel, na zemlju hitil i tak dugo ga je gnjel, dok mu nije vzel 47 forintov, koje peneze je na sejmu za prodanu kravu dobil, — Tolvaj bil je Toplek Imra stanovnik iz Ivanovec, koj vezda vu čakovečkim reštu čeka sud za svoj zločin.

Naše vinarstvo.

Neima dvojbe, da naša magjarska domovina vu pogledu vinarstva na celom švetu prvo mesto zastupa. Ali žali bože zadnje vreme pojavili su se tri veliki neprijatelji, koji vinarstvo naše hoće na nikaj

spraviti. Prvi neprijatelj je floksera a drugi je perenospora, obadva pustoše gorice sirom po domovini. Ali tretji neprijatelj je najveći a to je: Umetno delanje (pančanje) vina. Toliko je već po orsagu toga vina, da krčmari već za pravo naturalsko vino niti nepitaju. Ovo je neprijatelj, koj bude naše vinarstvo na nikaj spravil.

Najdjeni penazi.

Na jednoj železničkoj staciji vu Pozonu zginula je železna škrinja, vu kojoj bilo je 23 843 rubela, 4280 marka i 347 forintov penaz. Ovu škrinju našli su nezdavnja vu jednoj sumi zaklenjenu i kada bi ju ili odprli, našli su i sve penaze vu njoj. Iz ovoga vidi se, da tati, koji su škrinju vkrali, nisu ju mogli odpreti i zato su ju v šumi skrili. No ovi su se bormeš tepo namazali.

Novina.

Vu pisarni orsackoga magjarskoga gospodarstvenoga društva vu Budapeštu pokazana je 27-ga marcjusa mala mašina za striženje ovcah. Ova mašina upotrebljuje se već duze vremena vu Australiji i vu Engleskoj a vele, da je jako prikladna i hasnovita, ar je s njom na dan više kak sto ovcah jako lepo ostriči moći.

Unesrećeni vlak.

Strahovita nesreća pripetila se je nezdavnja pri Elberfeldu. Jeden vlak idući po visokom viaduktu, vrusil se je s ovoga doli vu glibočinu. 12 metarov gliboko pod viaduktom leži preko 30 vagonov sp.ehitano i na, već na komade sdobleno. Samo po sebi razumeva se, da je tu pak vno go ljudih smrt svoju našlo. Koliko jih je pomorjeno, to još nije prijavljena.

Nesreća na lovu.

Grof Drašković Stefan vadasil se je ovih danov vu kompaniji više gospode na svojem imanju Baranja Selye na sluke. Po nepazljivosti spru-ila se je puška jednomu jagaru i pogodila nedaleko stojećega grofa Draškovića. Gospoda priskočila su na pomoć i ranjenoga taki doma odpravila. Došli su taki iz Graca i Beča glašoviti doktori, koji su izjavili, da je cela hit nad kukom vu telo prešla i da je smrtonosna.

Goreća fabrika.

Velika i lepa fabrika cukorana vu Sze-renču vužgala se je na 21-ga marcjusa ob sedmi vuri na večer. Ogenj tak se je širil jako, da braniti nije bilo moći i za par dnah izgorela je fabrika skupa sa polek stojećimi zgradami. Kvar je izmerno veliki nanešen.

Hvale vredni oficiri.

Pred sudbenom stolom vu Beču stoje dva oficiri: Heimerle Norbert vitez c. k. lajdinant, drugi baron Ader c. k. lajdinant. Ovi dva okrivljeni su, da su pri kapitanu Bude Francu — dok je ovaj s familijom svojom vu kupeli se bavil — razbili njegov ožmar ter iz njega vkrali srebreni, u od velike vrednosti. Sud iznašel je barona Adera za krivca i njega zato odsudil na tri me seca rešta.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Lonec. — A fazék.

- Ovo je lonce,
- Ez a fazék.
- Lonec ima strane i dno.

A fazéknak vannak oldalai és feneké.

— Strane su naokolo, dno je ozdola.
Az oldalak körül vannak, a fenék alul

van.

- Lonec je iznutra béli.
- A fazék belül fehér.
- Lonec ima jednu ruču.
- A fazéknak van egy füle.
- Nekoji lonci imaju dve ruče.
- Némely fazéknak van két fülük.
- Lonec je napravljen od zemlje.
- A fazék földből van csinálva.
- Zemljeni lonec napravi lončar.
- A földből való fazekat a fazekes csinálja.
- Ima i željeznih loncah.
- Van vas fazék is.
- Željezne-lonce delaju vu fabriki.
- A vas fazekakat készítik a gyárban.
- Vu loncu kuhamo si hranu.
- A fazékban ételt főzünk.
- Vu loncu topimo juhu i mléko.
- A fazékban melegítjük a levest és a tejet.
- Lonecem moremo zagrabití vodu.
- A fazékkal vizet merithetünk.
- Lonci su mali ili veliki.
- A fazekak kicsinyek vagy nagyok.
- Lonci stojju na polici.
- A fazekak a polczon állanak.
- Lonec kupujemo na sejmú.
- A fazekakat a vásáron vesszük.
- Lonec se lehko potere.
- A fazék könnyen eltörik.
- Lonec je posudje.
- A fazék edény.

NYILTÉR *)

Ganz se'd bedrückte Foulards fl. 1.20 bis fl. 3.90 per Meter (ca. 450 versch. Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

LOTERIJA. Bpest 23. marc 1890. 11 68 74 2 51

Gabonárok. — Cena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frt kr.
Buza	Pšenica	8 — —
Zab	Zob	8 — 50 —
Rozs	Hrř	7 — 50 —
Kukuricza	Kuruza	5 — 45 —
Árpa	Ječmen	7 — — —
Fehér bab	Grah beli	6 — — —
Sárga »	» zuti	5 — — —
Vegyes »	» zméšan	4 — 50 —

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOSEF.

Hirdetések.

614 tlkvi szam 890.

Arverést hirdelmény kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirrē teszi, hogy Moharits Rokus végrehajtatonak Novák Josef végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő f-mihályoveczi 14 tk. 29/a hr. sz. a. 334 frtra becűlt ingatlanra az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890 évi april hó 29-án d, e. 10 órákor a f. mihályoveczi község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladetni fog

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becűsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság ügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikűldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyán 1890 évi február hó 19 ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság. 569

NAJFALEŠE MESTO

MOZES B. VU ČAKOVCU

V KLOŠTARSKOJ HIZI

Preporuča svoj veliki zbiratek od svake fele kože ZA ŠOŠTARE, CIŽMARE,

SATTLERE I REMENARE. SVE ZA HIZU POTREBNE

ŠPECERAJSKE ROBE I MELO

SVAKE FELE

GLAŽE, KRČMARSKE, CIMENTIRANE STAKLE,

PORCELLAINSKE I KAMENATE POSUDE, VAMPERLICE,

za viseti, za stol i za steno, sve velki zbiratek i najfaleša cena.

NAJBOLŠA ROBA!

198 tk. 890.

Arverést hírdetményt kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közli, hogy Neumann Ignác végrehajtnak Zsganez Márk és Zsganez Mária végrehajtnást szenvedő elleni 51 frt 90 kr tökéövetelés és járulékaí iránti végrehajtnási ügyében a n. kanizsai kir. törvénszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő felső pusztákovecei 8. tk. 8/b hrzi sz. a 608 frt és 139 hrzi sz. a. 199 frtra becsült ingatlan az árverést ezzel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a feunebb megjelölt ingatlan az 1890. évi ápril hó 14-ik napján délután 3 órákor a felső-pusztákovecei községbiró házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. s. kelt igazságügyministeri rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a ért. a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényát szolgáltatni

Csáktornya, 1890. jan. 17.

A csáktornysai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 566

„EGYETÉRTÉS.”

Huszonegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra	... ..	1 frt 80 kr.
Három hónapra	... ..	5 "
Hat hónapra	... ..	10 "
Egész évre	... ..	20 "

Előfizetések bármily naptól kezdve teljesíthetők a legcélszerűbben postautalvánnyal Budapestre, az „Egyet-értés” kiadóhivatalába (Kecskeméti-utca 6 sz.) küldendők.

Sigurno kučno sredstvo

jest već više godina sveobli poznati i objubljeni

Dr. ROSE zivotni balzsam.

Isti, pomno privedjen iz najljepše, najplodovitijih biljaka, djeluje sasna poznatano kod svih poteškoćah probave osobito kod pomamljenosti telesa, kiselog stroganvarja, nadimanja, bluvanja, tebešnjih i želučanah bolih, zadržanih grčeva preponjava zadržane jestivnosti, zaslanjenja, navale krvi, hemoroidah.

Velika boca 1 tor., pol boce 50 novč.

Ovaj se balsam dobiva u svih ljekarnah Austro-Ugarske. Neka se pazi na zaštitnu marku.

Pražki universalni kučni melem

sigurno i izkušano sredstvo za liječenje svihjeh upala, ranah i mozola Sve upale, otokline, otrvde, uzbunjanja moći je izlječiti za kratko vrijeme; ako bi bila se hrana jako već ogrožena u kratko vrijeme se mozi bez boli izvadi i zacijeliti. U kantičonah po 25 i 85 ne.

Balsam za sluh.

Najekspozicije i usljed mnogih pokušaja poznato kao najpouzdanije sredstvo za liječenje naglušnosti i za uspostavljanje izgubljenog sluha. I boćica i frt.

Glavno skladište B. Fragner u Pragu Br. 205 - III Ljekarna, k. crnomu orlu.

Öltözetekre való szövetek.

Peruvien és Doszking a magas celurus részére. előszabott szövetek es. és. kir. tisztviselői uniformisokra, továbbá hadas-tyánok tölzöltök, touristák és liberálakra. Posztószövetek teke és játszoasztalokra; Loden (vizáthatlan) vadász-kabátokra, mosószövetek, utazópládek frt 4—12-ig. E felsoroltak sokkal olcsóbbak mint bárhol és e mellett a legjobb és leg-tartósabb minőségűek.

JOH. STIKAROFKY
BRÜNNBEN.

Legnagyobb posztó-raktár az osztrák magyar birodalomban. Minták bémentesen küldetnek. A szabók részére a legzebb és leg-tartalmasabb mintakönyvek. 10 frton felül utánvételek bémentve küldetnek. 200 000 frtot képviselő állandó raktáram és világ-üzletem folytán természetesen, sok maradáékum van, és miután lehetetlen ezekből mintákat küldeni, az ilyen megrendelt maradáékokat visszaveszem, kieserélem, vagy a pénzt visszaküldöm. A maradáékok megrendelésénél, szükségek, hogy azok színe, hosszúsága és ára jelentessék.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

531 6 - 20

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felene meg leginkább betegségeknek, az kényes azonban levelező-lapon Richter kiadintézetétől Lipcseben, a kékkel ellátott „A Betegparát” című könyveket. A hozzá nyomatott hálaíratok bizonyítják, hogy a műveokban foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezen-meg-erem elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a **gyógyulást is hamar megtalálták.** A könyv ingyen küldetik meg.

ÜZLETMEGNYITÁS

An szerencsém ezennel a n. é. közön-ség becses tudására hozni, miszerint Varazs-don plébánia-tér 62. sz. (Tomási-féle házban)

ASCHER HENRIK

hatóságilag bejegyzett cég alatt egy divat-, kézműárak, női kalap (modist) üzletet kalap és cipő-raktárt nyitottam.

Bevásárlási utamból épen most visszatérve, azon kellemes helyzetbe vagyok, minden e szak mába vágó cikkekkel a **legjobb és legújabb** a lehető legolcsóbb árak mellett szolgálhatni.

Női kalap (modist) üzletem e nemben a **legújabb és legdivatosabbat** nyújthatja a t. hölgyvilágnak, különösen mivel e szak részére ügyes fiatal erők állanak rendelkezésemre. Mindennemű javítások azonnal elkészíttetnek és legolcsóbban számí-tatnak.

Számos szives látogatását kéri kitünő tisztelettel

ASCHER HENRIK.

Varazsdon, 1890. márczius hó. 555 3 - 3

A miskolczi gyalogsági és lovas laktanya összes cement és esatornázási munkáinak vállalkozója.

Az építészeti idény megkezditével, bátorkodom azon tisztelettel jelentést tenni miszerint raktáromban a legkitünőbb minőségű

Építészeti-mész, hyprauli-mész, roman-cement, I^o roman-cement,

valódi perlmoosi portland-cement, mező és vakolat-gipsz készletet tartok **eredeti gyári árak** mellett; továbbá: a helyben **onnan szerkesztett prés rendszer szerint berendezett cement-áru gyár-romban**, kitünő és valódi portland-cementből lemezeket, természetes, vörös és fekete színben, különféle nagyságban, közönséges és mestereseges márványban gyártok; mindennemű **építési díszítvényeket** szállítok, elvállalok cement-építési munkálatokat u. m. **venecziái-terraczi, granit-, mozaik-palozat, cement-talap zat, vízvezető cement-esatona, falak szárúzá tétele, vízvezetőkek helygállítást, szarvasmarha arabok sorompók; arabok-tekütök-kidák és vízgyűjtők elkészítését.**

Steyer homokkővet, karzsti és karraral-márványt, kol-helmi, mettlahi, keramit és karraral-márvány lapokat, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek — falak száraz állapotban megtartására — **köszénkátrányt, asphalt, kőfedél póp lapokat, tüzmentes téglákat** — keresztágakat, falpapasokat, a legjobb minőségű vasból ugyszintén gazdasági gépeket és **szerszámokat** stb. a **legolcsóbb árak** mellett szállítok; általában minden az **építészeti és gépészeti** munkákba **vágó megrendelések** a leggyorsabbban és legutányosabban teljesíttetnek.

Ezenkívül becses tudására hozom, hogy **tüzmentes tiszta cha-motte kályhákat** a legutányosabb árakban tolytonos készletben tartok.

SARTORY OSCAR
Nagy-Kanizsán.

Fiók: MISKOLCZON.

552 3 3

T. cz.

Tudomásra hozzuk, hogy

eczet és szódavíz gyárunkat

ugy mint irodánkat a csáktornyai vasuti állomás mellett lévő volt gőzmalma épületbe helyeztük át.

Hochsinger M. és fiai.

OGLAS.

Postuvanomu občinstvu dajemo na znanje, da našu fabriku za

oczet i soda-vodu,

tak takaj kancelariju našu smo vu stanje negdašjega paromlina poljeg železnice stacije premestili.

Hochsinger M. i sini.

Muraszerdahely községben lévő

korcsma ház

és a hozzá tartozó — egy tagban lévő **32 hold birtok** örökárban kedvező feltételek mellett

azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a muraszerdahelyi jegyző ur esetleg **KÖHLER JÁNOS** tulajdonos, lakik Felső-Eőrött Vas megyében.

553 3—3

FISCHL EUGENIA NŐI-DIVAT (MODIST) ÉS FEHÉRNEMŰ-ÜZLETE VARAZSDON.

Bevásárlási utamból Bécsből visszatérve, tisztelettel bátorkodom gazdag raktáramat

női-, leány-, gyermek-kalap

ugyszintén mindennemű

női divatcikkekben a legújabb és legizlésteljesebb kivitelben

jutányos árak mellett különösen szíves figyelmébe ajánlani.

Kalapok divatosítása pontosan és olcsón eszközöltek.

A vidéki t. hölgyeknek kívánatra gazdag választékú küldeményt megtekintés végett szívesen küldök.

Kiváló tisztelettel

FISCHL EUGENIA.

568 1-2

BERNYÁK KÁROLY vaskereskedése

Csáktornyan.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönségnek JOL FELSZERELT

vaskereskedésemet

ugyszintén következő KÜLÖNLEGES TÁRGYAKAT A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT szíves vételre legjobban ajánlani, u. m.

érezkoporsók, mezőgazdasági gépek, Perenospora fecskendők

védőeszköz a szőlőlevélbetegség — a levélhullás ellen — darabonként 6 frttól egész 21 frtnyi árban.

Csáktornya, 1890. évi márczius hóban.

Kitanó tisztelettel

Bernyák Károly.

Bernyák Károlov željezni stacua

vu Čakovcu.

Imam sreću pošt. občinstvu moj dobro VUREDJENI ŽELJEZNI ŠTACUN, tak takaj sledeće POSEBNE ŠTVARI poleg NAJFALEŠE CENE ZA kup preporučati. Ito:

Rake iz kovine mašine za poljodelstvo, špricalke proti perenospora zvanim

trsnim betegu za gorične gospodare, vu ceni od 6 ft. do 21 ft.

Vu Čakovcu, mesec marcijus 1890.

S izvrstnim poštuvanjem

Bernyák Károl.

565 2—6